

ISPITNA PITANJA IZ PREDMETA OSNOVI EKONOMIJE 2018/2019

1. Predmet proučavanja ekonomske nauke.
2. Nastanak i razvoj ekonomije.
3. Najznačajnije škole ekonomske misli.
4. Mikroekonomija i makroekonomija.
5. Naučni pristup u ekonomiji.
6. Ekonomski modeli.
7. Ekonomski podaci i kvantitativne metode.
8. Grafikoni u ekonomskoj analizi.
9. Pozitivna i normativna ekonomija.
10. Oskudnost, efikasnost i izbor.
11. Granica proizvodnih mogućnosti.
12. Oportunitetni trošak.
13. Zakon o opadajućim prinosima.
14. Ekonomija u dugom i kratkom roku.
15. Alternativni mehanizmi alokacije resursa.
16. Tržišna privreda.
17. Šta je tržište?
18. Cenovni mehanizam i funkcije tržišta.
19. Transakcioni troškovi.
20. Teorije firme (preduzeća).
21. Ekonomска улога државе.
22. Pojam institucija.
23. Osnovne funkcije institucija.
24. Vladavina prava i privatna svojina.
25. Tražnja – pojam, individualna i tržišna kriva tražnje.
26. Faktori koji utiču na tražnju.
27. Cenovna elastičnost tražnje.
28. Unakrsna i dohodovna elastičnost tražnje.
29. Praktičan značaj izučavanja cenovne elastičnosti tražnje.
30. Ponuda – pojam i kriva ponude.
31. Elastičnost ponude.
32. Ravnotežna cena i ravnotežna količina.
33. Promena ravnoteže na tržištu (usled pomeranja krive ponude i tražnje).
34. Ukupna i granična korisnost.
35. Preferencije potrošača.
36. Krive indiferencije
37. Budžetsko ograničenje (budžetska linija).
38. Potrošačev izbor.
39. Potrošačev višak.
40. Proizvodna funkcija.
41. Ukupan, prosečan i granični proizvod.
42. Izokvante (krive jednakog proizvoda).
43. Granična stopa tehnološke supstitucije.
44. Optimalna kombinacija proizvodnje (granična stopa ekonomske i tehnološke supstitucije).
45. Ukupan prihod i granični prihod.
46. Troškovi proizvodnje u kratkom roku.
47. Odnosi između različitih kategorija troškova i optimalni obim proizvodnje.
48. Krive dugoročnih troškova.

49. Ekonomija i disekonomija obima.
50. Izvođenje krive ponude preduzeća.
51. Proizvodačev višak.
52. Računovodstveni profit i ekonomski profit.
53. Maksimizacija profita – marginalno pravilo.
54. Karakteristike tržišta potpune konkurenčije.
55. Ravnoteža na tržištu potpune konkurenčije u kratkom i dugom roku.
56. Monopol – uzroci nastanka.
57. Ravnoteža u uslovima monopola.
58. Regulacija monopolija.
59. Oligopoli.
60. Oligopoli i teorija igara.
61. Karakteristike monopolističke konkurenčije.
62. Ponuda i tražnja faktora proizvodnje.
63. Tražnja za radnom snagom i granični proizvod rada.
64. Ponuda rada.
65. Granična produktivnost i ravnotežna cena rada.
66. Ravnoteža na tržištu rada.
67. Diferencijacija zarada.
68. Pojam i oblici kapitala.
69. Sadašnja vrednost kapitala.
70. Kamata.
71. Profit.
72. Zemlja i zemljišna renta.
73. Tržište potpune konkurenčije i ekonomski efikasnost.
74. Odstupanja od optimalne alokacije resursa.
75. Tržišta s asimetričnim informacijama.
76. Moralni hazard i principal-agent problem.
77. Javna dobra.
78. Eksterne štete.
79. Eksterne koristi.
80. Nejednakosti u raspodeli dohodaka.
81. Siromaštvo (koncept apsolutnog i relativnog siromaštva).
82. Mehanizmi i granice preraspodele dohodaka.
83. Pravednost i efikasnost.
84. Oblici državne intervencije – pravni propisi i regulativa.
85. Oblici državne intervencije – proizvodnja i kupovina dobara i usluga.
86. Oblici državne intervencije – porezi i subvencije.
87. Oblici državne intervencije – regulacija tržišta.
-----
88. Kružni tok ekonomskih aktivnosti.
89. Bruto domaći proizvod – pojam, merenje i koncepcije obračuna.
90. Nominalni, realni i potencijalni bruto domaći proizvod.
91. Nacionalni dohodak i životni standard.
92. Lorencova kriva i Gini koeficijent.
93. Potrošnja i štednja.
94. Investicije – pojam i vrste
95. Determinante investicija i granična efikasnost investicija.
96. Princip akceleratora.
97. Određivanje ravnotežnog bruto domaćeg proizvoda u dvosektorskem modelu privrede.
98. Multiplikator agregatne tražnje.
99. Paradoks štednje.

100. Državna potrošnja i određivanje ravnotežnog bruto domaćeg proizvoda u trosektorskom modelu privrede (C+I+G).
101. Tokovi dobara: izvoz, uvoz i neto-izvoz..
102. Određivanje ravnotežnog bruto domaćeg proizvoda u modelu otvorene privrede (C+I+G+X)
103. Priroda novca i njegova uloga u kružnom toku ekonomске aktivnosti.
104. Evolucija novca.
105. Funkcije novca.
106. Određivanje vrednosti novca – varijante kvantitativne teorije novca.
107. Motivi držanja gotovine i funkcija tražnje za novcem.
108. Ponuda novca - uloga centralne banke i poslovnih banaka.
109. Kreiranje novca i novčani multiplikator.
110. Inflacija – pojam, merenje i vrste.
111. Inflacija i nezaposlenost (Filipsova kriva)
112. Alternativni pristupi u analizi međunarodne razmene
113. Protekcionizam i slobodna trgovina.
114. Platni bilans – tekuće i kapitalne transakcije.
115. Pojam, značaj i funkcije deviznog kursa.
116. Nominalni i realni devizni kurs.
117. Pojam privrednog rasta i privrednog razvoja.
118. Izvori privrednog rasta.
119. Privredni rast i društveno ekonomsko okruženje (svojinska prava, privredna stabilnost, otvorenost privrede, demokratija i nejednakosti u raspodeli).
120. Nezaposlenost – pojam, merenje i vrste.
121. Prirodna stopa nezaposlenosti.
122. Bruto domaći prozvod i nezaposlenost – Okunov zakon.
123. Agregatna tražnja.
124. Uticaj monetarne politike na agregatnu tražnju.
125. Fiskalna politika i agregatna tražnja.
126. Agregatna ponuda.
127. Makroekonomска ravnoteža u kratkom roku.
128. Različiti pristupi makroekonomskoj stabilizaciji.
129. Makroekonomска ravnoteža u dugom roku.
130. Privredni ciklusi – pojam i faze u cikličnom kretanju privrede.
131. Teorije privrednih ciklusa.